De Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 11 — 16 MAART 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

EEN GOEDE VANGST

Barendje Tingeling

Lang geleden leefde er in een machtig koninkrijk een mannetje, genaamd Barendje Tingeling.

Het mannetje had zijn naam te danken aan het feit, dat hij geboren werd met klokjes aan de oren. Waar hij ook ging, men kon hem altijd horen aankomen. De klokjes tingelden bij elke stap, die hij deed.

Toch waren er maar weinig mensen, die Barendje Tingeling kenden. En dat was eigenlijk geen wonder, omdat hij ver van de dorpen en steden woonde. Zijn huisje stond in een groot bos.

De houthakker en zijn vrouw waren de enige menselijke wezens, die wisten, wie Barendje was. Zij woonden aan de zoom van het bos.

Barendje was een wonderlijk mannetje. Hij kon alle bloemen, bomen en vogels verstaan. Daardoor bleef hij precies op de hoogte van wat er in zijn land gebeurde. De vogels brachten hem trouw verslag uit van alles, wat ze gezien en gehoord hadden, als ze na hun lange reizen in het bos bij Barendje kwamen uitrusten.

Het gebeurde op een zonnige middag, dat Barendje gestoord werd in zijn middagdutje.

Hij lag in zijn hangmat en werd op zijn schouder getikt.

Toen hij ontwaakte, zag hij Tim, de wilde gans, voor zich staan.

Tim keek heel ernstig. „Barendje," sprak hij, „het koninkrijk is in gevaar. Er komt oorlog. Je weet, dat naast ons koninkrijk een klein koninkrijkje ligt. Onze koning heeft bevolen, dat alle mannen als soldaat in het leger moeten dienen. Hij wil nu met het leger het kleine koninkrijkje bezetten en veroveren."

„Ik begrijp niet, waarom de koning zijn rijk wil uitbreiden," zei Barendje. „Hij is immers machtig genoeg."

Tim antwoordde: „De koning is een streng, heerszuchtig man. En hij beseft niet, dat hij het koninkrijk ten val brengt, als hij oorlog wil voeren. Het land zal verdorren, de bloemen, planten en bomen zullen van verdriet sterven en er zal grote armoede ontstaan. Bovendien zullen er onder de soldaten velen zijn, die nooit meer terugkomen. Denk je toch eens in, hoe verdrietig hun vrouwen en kinderen zullen zijn, als de koning zijn plan ten uitvoer brengt."

Zo vlogen ze naar het kasteel van de koning.

Barendje dacht eens heel diep na. Toen zei hij: „Breng mij naar de koning, Tim! Dan zal ik eens met hem praten."

Tim deed, zoals hem werd gevraagd en nam Barendje op zijn rug.

Zo vlogen ze naar het kasteel van de koning.

De schildwachten keken erg verbaasd, toen er een gans kwam aanvliegen met een mannetje op zijn rug. En ze keken nog verbaasder, toen Barendje op de grond wipte en op een drafje naar hen toekwam, wat zijn klokjes deed tingelen.

Hij verzocht om een onderhoud met de koning en dat werd hem gelukkig toegestaan.

Toen de koning hem hoorde aankomen, was ook hij zeer verwonderd. Zo'n grappig mannetje met klokjes aan de oren had hij in heel het koninkrijk nog niet gezien.

Barendje maakte 'n diepe buiging.

„Majesteit," zei hij, „ik heb een gewichtige boodschap voor u. U zult mij zeker niet kennen. Ik ben Barendje Tingeling en woon in een heel groot bos, gelegen in uw koninkrijk. Er komen daar zelden mensen. Maar ik merk mijn eenzaamheid niet, omdat ik de bomen, bloemen, vogels, kortom alles in de natuur kan verstaan."

De koning werd steeds verbaasder.

Barendje vervolgde: „Er is een groot onheil op komst. U kunt dit voorkomen. De vogels fluisterden mij in mijn oor, dat er een oorlog komt. Dit bericht deed alles in de natuur hevig ontstellen. Als dit gerucht waar is, zal het land verdorren, de bloemen zullen sterven en uw koninkrijk zal tot armoede vervallen. Daarom geef ik u een goede raad. U alleen kunt er voor zorgen, dat er geen oorlog komt. Dan zal uw land nog vruchtbaarder en rijker worden dan het al is."

Barendje zweeg en de koning fronste even zijn wenkbrauwen.

Plotseling verscheen er een glimlach op zijn gezicht.

„Barendje Tingeling," zei hij, „het is goed, dat je mij gewaarschuwd hebt. Er zal geen oorlog komen."

Barendje had zijn doel bereikt. Hij nam afscheid van de koning en begaf zich verheugd naar Tim, die gereed stond, om hem weer naar zijn huisje in het bos te brengen.

*

Dit was de geschiedenis van Barendje Tingeling.

Zijn naam werd nog lange tijd genoemd in het machtige koninkrijk, want hij was degene, die de koning er van wist te overtuigen, dat het beter was in vrede en welvaart te leven, dan in oorlog en armoede.

Barendje bespaarde de mensen veel verdriet en verrichtte hiermee een goede daad. JANE HEILOO

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Gevaarlijk spel

Jan en Piet, twee echte jongens
Van zo ongeveer tien jaar,
Gingen samen eens uit varen,
Zagen daarbij geen gevaar.

Samen zaten z'in de roeiboot;
Jantje roeide en zong een lied.
Piet wist niet wat hij nu doen moest,
Speelde daarom met een riet.

Maar dat ging hem gauw vervelen,
Hij ging schomm'len met de boot,
Lollig ging dat; kleine golfjes
Kabbelden zachtjes door de sloot.

Met het roeien was 't gedaan nu;
Jan deed graag met Pietje mee.
Steeds maar harder ging het, schomm'len.
Jongens, kijk toch uit! O wee!

Piet werd veel te overmoedig,
Schommelde harder nog en schoot
Overboord, ging kopje onder
In de brede, vuile sloot.

Met veel moeite is toen Pietje
Uit het water opgevist.
Proestend stond hij aan de slootkant.
Als z'n moeder het eens wist!

Druipend van het vuile water
Rende hij toen op een draf
Naar zijn moeder en die gaf hem
Toen een hele zware straf!

Piet mocht in een week niet buiten,
Moest om zes uur al naar bed.
't Was een straf die hij verdiende.
Ja, dát was voor hem geen pret!

J. B. H.

LEERRIJKE LESSEN

DE VOS EN DE GEIT

Een vos en een geit hadden allebei dorst en ze gingen samen naar 'n waterput om er te drinken. Nadat ze hun dorst hadden gelest, trachtte de geit uit de vrij diepe put te springen, maar ze kon de rand niet bereiken.

„Maak je maar geen zorg," lachte de vos, die 't zaakje al lang had bekeken. „Vertrouw maar op mij. Ik zal je wel laten zien, hoe ik het zou doen om uit de put te komen. Wacht eventjes. Ga maar eens rechtop staan tegen de wand. Steek je kop nu maar flink naar boven. Kijk, nu spring ik op je rug .... zo .... klim op je horens en wip er uit. Dan trek ik je er op mijn beurt wel uit. Hou je even stevig tegen de muur aan."

De sluwe vos stond in 'n ommezien op de rand en daar lachte hij de arme geit uit.

„Als jij zoveel verstand had, als je baard hebt aan je kin," zei de vos, „dan had je er wel over gepiekerd, hoe je uit die put moest komen, voordat je erin sprong. Ik heb haast en moet dringend weg. Zie maar, hoe je er uit komt."

Dat was zeker niet mooi van de vos. Maar het was ook erg dom van die geit. Wij moeten beter uit onze doppen kijken en voordat we ons aan iets wagen waarvan we niet helemaal zeker zijn, moeten we ons grondig afvragen: ja, en hoe moet 't dan verder? Eerst wanneer we het naadje van de kous weten, moeten we een stapje verder gaan. Dat zal ons hoeden voor veel onaangename verrassingen.

ONZE WONDERE WERELD

ZOOGDIEREN

DE ZEELEEUW
BEHOORT TOT HET SOORT ROBBEN, MAAR LEVERT GEEN BONT. DE ESKIMO'S. BENUTTEN ZIJN VLEES EN SPEK. HIJ LEEFT IN DE NOORDELIJKE STILLE OCEAAN.

HET GORDELDIER
IS EEN INSECTENETER UIT MIDDEN-EN ZUID-AMERIKA. ZIJN HELE LICHAAM IS GEPANTSERD MET HARDE, RONDE, BENIGE PLATEN, DIE EEN STERK EN BESCHERMEND HARNAS VORMEN.

DE VLIEGENDE HOND
IS EEN SOORT GROTE VLEERMUIS MET DE KOP VAN EEN VOS EN EEN VLEUGELBREEDTE VAN SOMS ANDERHALVE METER. HIJ KOMT VEEL VOOR IN AUSTRALIË, EET 'S NACHTS EN SLAAPT OVERDAG, HANGEND AAN EEN OF ANDERE TAK.

HET NIJLPAARD,
HET BEKENDE LOGGE DIER MET KORTE POTEN EN DIKKE HUID, BRENGT HET GROOTSTE DEEL VAN ZIJN TIJD DOOR IN DE AFRIKAANSE RIVIEREN EN MEREN.

DE AMERIKAANSE ELAND
IS EEN GROOT, RONDHOORNIG DIER, DAT MEN TEGENKOMT IN DE HOGE BERGEN VAN HET NOORD-WESTEN. HIJ BEREIKT NORMAAL EEN GROOTTE VAN ÉÉN METER VIJFENZESTIG EN HEEFT EEN GEWICHT VAN RUIM 500 KG.

HET LEVEN VAN DE *honingbij*

Joop en Jan waren weer eens op visite bij oom Jaap.

„Vorige keer heb ik jullie wat verteld van het leven van de mieren," zo begon oom Jaap.

„Ik heb jullie toen verteld, dat de mierennesten te vergelijken zijn met reusachtige steden met duizenden inwoners. Bijna hetzelfde zien we ook bij de bijen.

Een bijenkorf kan vergeleken worden met een staat met duizenden inwoners. We kennen er zelfs een koningin.

Eerst wil ik even vertellen, dat de naam „hommel" voor een mannetjesbij fout is. De naam „dar" is goed. Een hommel behoort niet tot de honingbijen.

We zullen het nu echter niet over de darren hebben, want die zijn te dom en te lui om te werken, maar ons verhaal gaat over de nijvere werkbij.

Het was heel moeilijk om 't leven van de bijen te bestuderen. Men heeft toen korven gemaakt met glas aan de kanten, waar de honingraten gebouwd worden. Dit noemen we waarnemingskorven.

Met heel fijne penseeltjes hebben ze toen de bijen een klein verfvlekje op hun lijfjes gegeven. Jullie begrijpen wel, dat het jaren heeft geduurd, voor de geleerden achter de geheimen van de bijenkorf kwamen en nog zijn er dingen, waarover men het niet met elkaar eens is.

Komt er een zwerm bijen in een lege korf, dan beginnen de „metselaars" direct de raten te bouwen. Die raten zijn van was gemaakt en bestaan uit zeskantige cellen tegen elkaar. De was zweten ze uit hun achterlijfjes. Onder in de raten maken ze de broedcellen; de andere zijn bestemd om er de honing in te bewaren, die eigenlijk als voorraad bedoeld is; maar de imker, dat is de man die de bijen houdt, haalt de volle raten nu en dan weg, om er de honing uit te halen.

Terwijl de metselaars bezig zijn om de cellen te bouwen, gaan de andere bijen op voedsel uit.

Voordat ze van hun nieuwe woning wegvliegen, blijven ze even in de buurt van de korf om de omgeving in zich op te nemen.

De honing uit de bloemen halen en naar de korf brengen, is een zwaar werk voor onze bij. In de lente en de zomer, wanneer de meeste honing in de korf wordt gebracht, sterven de werkbijen meestal reeds na vier à vijf weken. Anders worden ze ongeveer zes maanden oud. De honing zit heel diep in de bloem en de bij moet daarom in de bloem duiken. Vroeger dacht men dat de bij een soort buisje aan haar mond had, waarmede de honing opgezogen werd. Nu weet men dat dit geen buisje is, maar een soort lange onderlip.

Heel jonge bijen, die nog niet naar buiten gaan om voedsel te verzamelen, moeten de broedcellen schoonhouden, waarin de koningin haar eieren legt. Verder zijn er nog wachters, welke er voor zorgen, dat geen ongenode gasten zich toegang tot de korf verschaffen.

Iets erg moois in de bijenkorf is ook de luchtverversing. Bij warm weer zien we voor het vlieggat een groot aantal bijen staan, die heel snel haar vleugeltjes bewegen. Ze brengen de lucht voor het vlieggat zodanig in beweging, dat de warme lucht uit de korf gezogen wordt en de frisse lucht er in komt. Hoe warmer het weer is, hoe meer bijen er voor de luchtverversing zorgen.

Een bij heeft geen winterslaap. Des winters kruipen ze als een grote klont op elkaar op de honingraten. De koningin in het midden. Nu gebruiken ze hun verzamelde honing bij heel kleine beetjes. De bijen die het dichtst bij de raat zitten, geven de honing door aan de andere, die aan de buitenkant zitten.

Tik je 's winters op een korf, dan schrikken de bijen. Blijf je doorgaan met tikken, dan komen al spoedig de waaksters kijken wat er aan de hand is. 's Winters ziet men wel eens mezen op een bijenkorf roffelen, tot een der wachters zich buiten waagt. Dan is de bij verloren, want de mees peuzelt haar direct op."

WAT ZEGT MIJN NAAM?

ONS VORSTENHUIS

„Misschien hebben jullie al eens opgemerkt, kinderen," aldus begon meester Dierx 't gewone vragenkwartiertje, „dat in de verschillende landen waar een koning regeert, de dragers van de kroon dikwijls dezelfde naam dragen. Zo zien we bijvoorbeeld, dat in Frankrijk bijna alle koningen Lodewijk of Frans hebben geheten; in Engeland is het meestal een George of een Eduard, die op de troon zit, in Zweden een Gustaaf, in Denemarken een Christiaan of een Frederik, in Noorwegen een Haakon; in Duitsland was het een Frederik of Willem. In België droegen van de vier koningen, die er tot dusver hebben geregeerd, drie de naam Leopold. En zo zouden we kunnen doorgaan.

Willem de Zwijger

In Nederland hebben we, sinds Willem de Zwijger de tachtigjarige oorlog begon, die tot onze onafhankelijkheid voerde, bijna steeds een Willem aan het hoofd van de staat gehad. Na de Vader des Vaderlands kregen we Maurits en Frederik Hendrik, en vervolgens de stadhouders Willem II, III, IV en V. Voor en na Willem III, die behalve stadhouder ook koning van Engeland was, hebben we, zoals jullie je nog wel herinnert, een stadhouderloos tijdperk gehad. Willem V moest vluchten voor de Fransen, maar na de val van Napoleon kregen we de koningen Willem I, II en III en tenslotte koningin Wilhelmina, die in 1948 door koningin Juliana werd opgevolgd.

Wel zelden zal een vorstenhuis in zijn meest voorkomende naam zo sterk zijn karakteristieke werkzaamheid tot uitdrukking hebben zien gebracht als het onze. Willem, verlatijnst tot Wilhelmus, komt van het Oudhoogduitse willjo = wil en helm = bescherming en betekent dan ook: sterke drang tot bescherming, tot verdediging. Alle denken en werken van prins Willem I was ingesteld op de verdediging van de rechten van het Nederlandse volk, en hij offerde daarvoor zijn leven. Willem III, de stadhouder-koning, kende slechts één doel, het insnoeren van de Franse macht, welke ons vrije volksbestaan bedreigde; koning Willem I en zijn zoon, de latere koning Willem II, hadden nauwelijks voet op vaderlandse bodem gezet, of zij rustten een leger uit, om onze pas heroverde vrijheid tegen de teruggekeerde Franse keizer te beschermen. Koningin Wilhelmina was tijdens de Duitse overweldiging het lichtend voorbeeld, de stuwkracht van haar volk in het verzet tegen de indringer. Wel hebben zij allen hun naam eer aangedaan.

Afkortingen van Willem zijn Wim en Willo; van Wilhelmina zijn afgeleid Willemina of Willemien, Wilhelma, Wilhelmien, Willemijntje, Mien, Mina en Mijntje, Wilma, Willy, Willempje en Willemke.

Juliana betekent, zoals wij zagen: jonkvrouw, de jeugdige; Frederik Hendrik: de vrederijke vorst des huizes. Maurits heeft een heel wat bescheidener betekenis; het betekent eenvoudig de donkerkleurige, de moor. Van Maurits zijn afgeleid de overigens weinig gebruikelijke voornamen: Mauring, Mauris en Mourits. In het Frans vinden we Maurice, dat daar veel vaker voorkomt. Naar prins Maurits is genoemd het eiland Mauritius, ten oosten van Madagascar, dat oostelijk van Zuid-Afrika ligt."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

JAKOB BINCKES OF BENCKES

Er komen in de geschiedenis van onze zeevaart veel namen voor van helden, die minder goed bekend zijn dan bijvoorbeeld Tromp en De Ruyter, maar die anderzijds toch ook namen zijn van mannen, die onze marine tot grote eer strekten. Zo'n naam was ook die van onze dappere zeeheld, die als commandeur ter zee het bevel voerde over acht oorlogsschepen en door zijn dapperheid de Fransen heel veel afbreuk deed in Amerika. Bij het eiland Tabago geraakte hij in een hevig gevecht met de Franse admiraal d'Estrees, die negen schepen commandeerde.

De Kruiningen, onder commando van Remmert Vlak, werd door twee Franse schepen aangevallen en stond op 't punt genomen te worden; maar de wakkere kapitein stak de brand in het kruit en liet de beide Franse schepen gelijktijdig met het zijne in de lucht vliegen. Eindelijk werd d'Estrees gedwongen zich terug te trekken en het eiland te verlaten. Enkele maanden later viel hij 't eiland opnieuw aan en hij slaagde er in het te veroveren. Want toen een bom ongelukkigerwijze terechtkwam in 't kruitmagazijn, werd dit in een puinhoop veranderd, waaronder het grootste deel der heldhaftige bezetting, onder wie ook de dappere Jakob Binckes, de dood vond.

VONKJE

1 Schoorvoetend kwamen Nannie en Vonkje naderbij, maar Jantha hield Lola terug. „Ik durf niet," riep ze, „ik durf echt niet! 't Is zo griezelig!" Als het van haar had afgehangen, waren ze ogenblikkelijk teruggegaan.

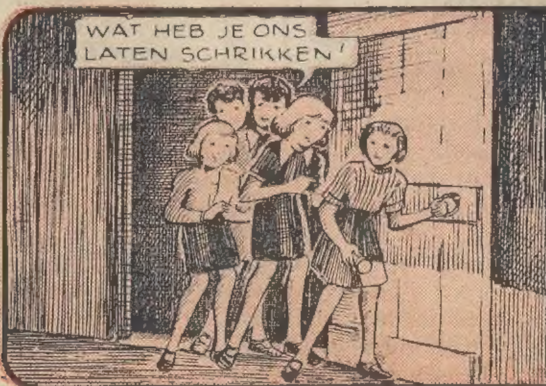
2 „Ik zou niet weten, waarom we bang moeten zijn," merkte Nannie op. „We zijn toch in vaders huis!" En Vonkje voegde er aan toe: „Er kan ons toch niets gebeuren! We zijn met z'n vieren en zo nodig kan er dadelijk hulp zijn!"

3 Lola had intussen ook moed gevat en was wat dichter op de in een laken gehulde spookachtige figuur toegetreden. Ze merkte op, hoe klein de verschijning was en met een: „'t Kan maar een kind zijn!" trok ze het laken weg.

4 Toen proestten allen van het lachen. Het glunders toetje van Dolly keek hen glimlachend aan. „Ik dacht het wel half," zei Nannie. „'t Is die guit van een Dolly!" „Ik ben door het kelderraam binnengekropen!" giechelde het kleine ding.

5 Jantha was haar vrees nog maar amper te boven. „Wat heb je ons laten schrikken!" zei ze, nog een beetje bedremmeld. „Als je nog eens zo ondeugend bent, brengen we je met z'n allen naar de molen terug!"

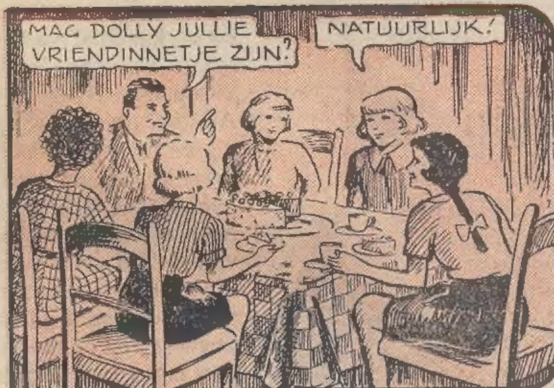

6 Alle vier stonden ze nu om Dolly geschaard, die het wat leuk scheen te vinden, dat ze het middelpunt van het groepje was. „Jullie moeten allemaal met me meekomen!" drong ze aan. „Waarheen, Dolly?" vroeg Nannie.

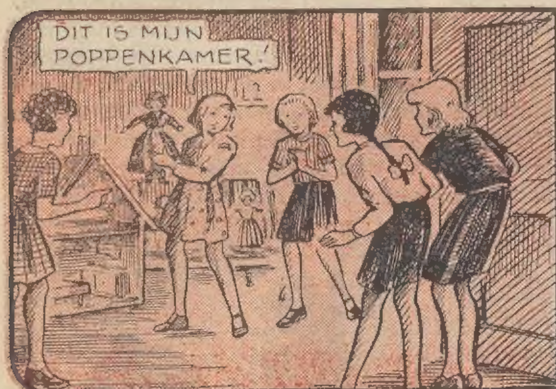
de vrolijke Vrijbuiter

7 Dolly was in Nannie's woning blijkbaar goed bekend; ze liep de trap op, de gang door naar de voordeur en begaf zich naar het huis van haar vader, waar de meisjes door mijnheer Grom hartelijk werden ontvangen.

8 Op tafel stond een schaal met taartjes en koekjes en mijnheer Grom spoorde allen aan, maar flink toe te tasten. Hij vond het zulke schattige kinderen, dat hij Dolly graag aan hen toevertrouwde. En zij wilden ook Dolly graag als vriendinnetje.

9 Dolly zelf was zo met haar nieuwe vriendinnen ingenomen, dat ze hun dadelijk het hele huis moest laten zien. Het eerst ging ze naar haar poppenkamer, waar op stoelen en banken een keur van poppen in allerlei klederdrachten lag te pronken.

10 Vonkje, Lola en Jantha keken hun ogen uit bij zoveel moois. „Ik zou er best nog mee willen spelen!" zuchtte Jantha. „En ik zou ook nog wel eens een echt poppenmoedertje willen zijn!" stemde Lola met haar in.

11 Toen het groepje bij mijnheer Grom was teruggekeerd, deelde deze aan de vier vriendinnetjes mee, dat hij voor hen een cadeautje bij Nannie thuis had laten bezorgen. „Maar dat was toch helemaal niet nodig, mijnheer!" merkte Vonkje op.

12 „Over een paar jaar stuur ik Dolly ook naar jullie school!" verklaarde mijnheer Grom, toen de meisjes afscheid namen. „Het moet wel een heel aardige school zijn, waar ze zulke ferme meisjes hebben!" Nieuwsgierig holden de kinderen daarop huistoe.

De betoverde toren

SPROOKJE DOOR J. TOEBOSCH

In een land regeerde een jonge koning, die bij zijn onderdanen niet bemind was. En dat was zijn eigen schuld, want Almorel, zo heette hij, was trots, gaf niets om zijn volk, dacht alleen aan feestvieren en verkwistte met zijn hovelingen de belastingen, die de mensen met moeite opbrachten. De regering liet hij over aan zijn gunstelingen, die zich op alle mogelijke manieren verrijkten en voor 't land niets deden. En van de raad en de waarschuwingen van enige verstandige mannen, die het goed met hem meenden, trok Almorel zich niets aan.

Destijds stond op een heuvel in een bos, een paar uur van de hoofdstad, een oude toren, die door een ijzeren deur gesloten was. Van die toren werd verteld, dat, als een koning er binnen kon komen, hem de toekomst zou worden voorspeld. Verschillende koningen hadden 't al beproefd, maar niet één was 't gelukt.

Op zekere dag zat koning Almorel met enige van zijn hovelingen aan een feestmaal. 't Ging er lustig toe en de gasten waren door de wijn verhit. 't Gesprek kwam op de raadselachtige toren en opeens riep Almorel uit: „Morgen trek ik er heen en ik zal er binnen komen, 't mag kosten wat 't wil! En wie van jullie met mij is, volge mij!" En alle gasten juichten hem toe en beloofden, dat ze met hem mee zouden gaan.

De volgende morgen bij prachtig zomerweer ging 't gezelschap te paard op weg. Een smid en een paar van diens knechts, van allerlei gereedschap voorzien, trokken mee. Zo kwam men bij de toren en nu beval Almorel de deur te openen. Een menigte sleutels werden geprobeerd, maar er was er geen, die paste. De koning gaf daarom bevel de deur open te breken. Maar alle pogingen van de smid en zijn helpers waren tevergeefs en evenmin gelukte 't, een gat in de muur te maken. Wel een uur werkten de mannen, dat 't zweet hun langs 't gezicht liep, zonder ook maar 't minste te vorderen. Almorel verloor zijn geduld. „Geef hier!" zei hij, nam een van de knechts het houweel uit de hand en trad er mee op de deur toe. Maar vreemd .... Op 't zelfde ogenblik ging die knarsend open. De koning wilde nu binnentreden, maar stond opeens voor het bronzen beeld van een reusachtige krijgsman, die dreigend met 'n knots zwaaide om de toegang te beletten. Toen Almorel echter zei: „Ik ben de koning," liet de reus onmiddellijk zijn knots zakken. De koning en zijn gevolg kwamen nu door een kleine gang in een ronde zaal, die, ofschoon er geen vensters waren, toch helder verlicht was. De vloer was van wit marmer en van veelkleurige, kunstig samengevoegde stenen waren de wanden en de zoldering. Midden in het vertrek stond een gouden tafel en daarop een met edelgesteenten versierd kistje van hetzelfde metaal. De koning maakte het kistje open; er lag niets in dan een blad perkament, dat met vreemde tekens beschreven was. Nauwelijks had hij 't aangeraakt, of 't vloog in brand en was in enkele ogenblikken in een hoopje as veranderd. Uit die as steeg een wolk op en in die wolk zagen de koning en zijn hovelingen een vreemd schouwspel.

Een leger kwam opdagen van ruiters en voetknechten. De wapenen schitterden in de stralen van de zon en de banieren wapperden in de wind. Het waren mannen uit een vreemd land, maar er waren ook velen bij uit Almorel's rijk. Toen ver-

scheen een tweede leger en de aanvoerder was . . . . koning Almorel. De twee legers ontmoetten elkaar en er ontstond een vreselijk gevecht. Ontelbare pijlen vlogen door de lucht; lansen en zwaarden bliksemden; mensen en dieren stortten neer. Daar opeens sloegen de soldaten van Almorel op de vlucht en onder de vluchtelingen was ook de koning . . . . Toen verdween alles, maar tegelijk begonnen de muren te barsten en te wankelen. Haastig snelden allen naar buiten en nauwelijks waren ze weer in de open lucht, of met donderend geraas stortte het gebouw ineen.

Almorel was erg onder de indruk. Toen hij weer in zijn paleis was, liet hij een oud dienaar van de vorige koning, Polendos geheten, een wijs en verstandig man, die ook bij hem hoog aangeschreven stond, roepen, en vertelde hem, wat hij gezien had.

„Koning," zei Polendos, „wat ge gezien hebt, is een waarschuwing. Trek ze u aan voor het te laat is en regeer beter."

Almorel besloot dat te doen. En werkelijk, hij scheen geheel veranderd. Een betere tijd scheen voor 't land aangebroken. Maar dat duurde niet lang. Al gauw waren al zijn goede voornemens vergeten. Zou hij bang zijn voor wat toverij? En hij regeerde nog harder dan vroeger en toen Polendos hem nog eens waarschuwde, verbande hij hem uit de hoofdstad.

Veel voorname mannen, bezorgd voor hun leven, verlieten het land. Ze vluchtten naar koning Florian, de grootste vijand van Almorel en spoorden hem aan, diens rijk te veroveren. Ze verzekerden hem, dat dit niet veel moeite zou kosten, daar Almorel veel vijanden had. Nu, daar had Florian wel zin in en onverwachts viel hij met een leger in Almorel's land. En daar hij beweerde, dat hij alleen gekomen was om het volk van de dwingelandij te verlossen, kreeg hij van alle kanten hulp en groeide zijn leger met de dag aan.

Almorel zag nu, dat Polendos gelijk had gehad. Maar hij kon nu niets anders doen dan tegen de vijand optrekken. Het kwam tot een slag. Almorel vocht dapper, maar leed de nederlaag en ternauwernood gelukte 't hem te ontsnappen.

Geheel alleen bereikte hij 'n brede rivier. Hier viel zijn paard, door vermoeienis uitgeput, dood neer. Almorel ontdeed zich nu van zijn schitterende wapenrusting en de tekenen van zijn waardigheid en legde alles bij de oever. Als de vijand dit vond, zou hij denken dat de koning de rivier had willen overzwemmen en daarbij verdronken was. Tegen de avond kwam hij bij een onbewoonde, half ingestorte hut, waarin hij de nacht doorbracht.

De volgende morgen ging hij weer op weg. Dagenlang trok hij zo voort, levende van de schrale kost, die hij hier en daar bij een boer of een herder ontving, altijd in gevaar herkend of verraden te worden. Waarheen?

Zo bevond hij zich op een avond in de hut van een herder en hoorde nu tot zijn grote verrassing, dat niet ver van daar een klein landgoed lag, waarop Polendos zich na zijn verbanning teruggetrokken had. Hij wist, hoe hij Polendos behandeld had; maar hij wist ook, welk een edel man deze was en besloot hem op te zoeken.

De volgende morgen ging hij naar 't landgoed en werd er met de grootste hartelijkheid ontvangen. Polendos verzocht hem hier te blijven. Op deze afgelegen plek, waar zelden iemand kwam, was hij veilig en kon hij rustig afwachten, wat verder zou gebeuren.

Almorel bleef dus op 't landgoed. Enige maanden gingen zo voorbij. Almorel had intussen ingezien, dat hij verkeerd had gedaan en dat, wat hem overkomen was, zijn verdiende loon was. Intussen had koning Florian het rijk veroverd. Maar nu hij zover was, kwam er niets van al zijn beloften terecht en werd hij groter dwingeland dan Almorel ooit geweest was, terwijl zijn soldaten zich als rovers gedroegen. 't Gevolg was, dat al gauw iedereen wenste, dat Almorel, al had hij dan ook niet zo best geregeerd, maar gebleven was.

Polendos wist, wat er bij het volk omging. In 't geheim sprak hij met enige dappere en bekwame mannen en 't gelukte hun een klein leger te verzamelen. Almorel stelde zich aan het hoofd en op het bericht, dat de doodgewaande koning nog leefde, greep het volk overal naar de wapenen en wel met zoveel geweld, dat Florian hals over kop het land moest verlaten en kort daarna een voor hem zeer nadelige vrede moest sluiten.

Weldra was Almorel nu weer overal als koning erkend en daar allen, die zich vroeger tegen hem verzet hadden, vergiffenis kregen, werden zijn bitterste vijanden nu zijn beste vrienden. Van nu af regeerde hij als 'n edel en zachtaardig vorst en bracht door verstandige wetten het rijk tot grote bloei.

☆

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

☆

't Was mis, want hij sleepte
me mee bij mijn oor,
Straat in en straat uit . . . .
o, wat had ik de smoor;
Hij trok me maar voort,
als was hijzelf het paard,
Zo werd mij de moeite
van het trekken bespaard.
't Werd middag en avond,
't werd mij al te gek,
Want ik liep al maar door
met die riem om mijn nek;
Toen 't donker werd,
zo maar met kar en met al,
Bracht Janneman mij
regelrecht naar de stal.

*

Ik wachtte geduldig
op het goede moment;
Hier blijf ik niet, dacht ik,
bij zo'n malle vent;
Van de boer of zijn zoon
zag ik nergens een spoor,
Ik smeer hem dus, dacht ik;
en 'k bereidde me voor.
Alleen wist ik niet
wat ik aanvangen zou
Met die kar, waar ik aan vastzat
met twee stukken touw;
Ik probeerde mezelf
te bevrijden, maar nee,
Waar 'k ook liep,
wou dat karretje mee.

(Wordt vervolgd)

De kleine knutselaar

EEN TANDENBORSTELHANGER

Hallo jongens! We gaan samen eens een tandenborstel-hanger met onze figuurzaag uitzagen. Zo één, die je naast de wastafel aan de wand kunt hangen.

Je hebt hier een stukje triplex van 4 mm dikte voor nodig. Een kurk, een stukje elastiek van ongeveer 10 cm en een schilderijenhangertje. Verder nog een potlood en een stukje doorschijnend papier.

En nu gaan we beginnen!

Neem het doorschijnende papier en leg dat op het gedrukte voorbeeld. Trek met het potlood de hele figuur van de Mexicaan netjes over. Nu moet de Mexicaan nog op het triplex getekend worden. Let nu goed op! Je maakt de *achterkant* van het papier helemaal zwart met je potlood, legt het met deze zwarte kant op het triplex en nu ga je nog eens de Mexicaan overtrekken. Als je het goed gedaan hebt, heeft de zwarte kant van je papier het voorbeeld overgedrukt op het triplex. De lijntjes, die op het triplex staan, zijn een beetje vaag. Trek ze even over met je potlood.

Denk er aan: Zaag voorzichtig en zaag ook de twee stukjes uit, waar een klein kruisje in staat.

Nu nog even schilderen.

Voor de jongens, die zelf geen keus kunnen maken heb ik in het voorbeeld lettertjes gezet, die een bepaalde kleur aanwijzen. Zo is R rood, Z zwart, G geel, B blauw, W wit, BR bruin, GR groen. (*Bruin* maak je van rood en zwart en *groen* van blauw en geel). Maak de verf niet te dun en probeer zo gelijk mogelijk te schilderen. Laat de verf goed drogen en schilder nooit een vlakje, dat tegen een nat vlakje aanligt, want dan loop je kans, dat de kleuren ineenvloeien. Nu even kijken, wat je met de kurk moet doen. Deze kurk mag wel een beetje groot zijn (het grootste vlakje moet minstens 2½ cm zijn). Snijd nu een stukje van de kurk af, zoals op de tekening te zien is en hol in het midden van het kleinste vlakje een rond gaatje uit, zo, dat er een knikker in zou kunnen liggen. Lijm nu de *platte* achterkant tegen de plaats, die op het voorbeeld is aangegeven.

Boor nu nog twee gaatjes op de aangegeven plaats en doe daar je elastiek door, zo, dat je ruimte overlaat, om er je tandenborstel door te steken. Een paar flinke knopen in het elastiek, het hangertje op de aangegeven plaats bevestigen en je tandenborstel-hanger is klaar. Alleen....als je je *natte* tandenborstel er in doet, gaat de plakkaatverf doorlopen!! Hoe moet dat nu? Tja, het enige is, dat je je tandenborstel eerst goed droogt of je haalt bij de schilder of in een verfwinkel een klein beetje *blanke lak*. Je legt je Mexicaan op een stuk papier en lakt hem helemaal over. Ook de kurk kun je best een likje geven. Zo, nu kan er niets meer gebeuren en je kunt desnoods je *natte* tandenborstel er veilig in zetten!

J. H.

HANGERTJE

BIJ DEZE TWEE PUNTEN EEN GAATJE BOREN VOOR ELASTIEK.

GAATJE UITHOLLEN

KURK

EEN SPOORTREINTJE VOOR KLEINE BROER

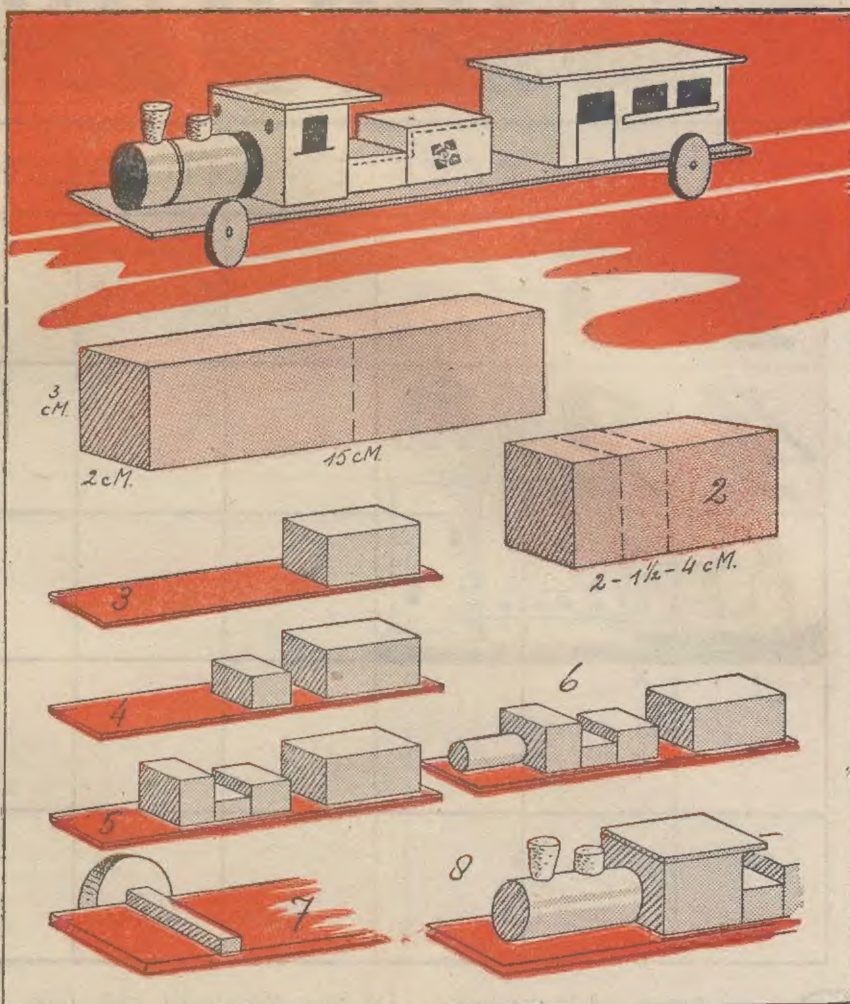
Neem een blokje hout van 15 cm lengte, 3 cm hoogte en 2 cm dikte en deel het in twee gelijke delen, zoals de stippellijn in figuur 1 aangeeft. Een van die helften wordt later de wagon van de trein.

De andere helft (zie figuur 2) deel je in drie stukken: een van 2 cm, een van 1½ cm en een van 4 cm lengte.

Nu nemen we een dun plankje of een stuk triplex van enkele millimeters dikte en maken dat 23½ cm lang en 3 cm breed. Op 1 cm afstand van het uiteinde spijkeren we nu de wagon, als in figuur 3.

De tender — of kolenwagen — wordt gevormd door het blokje van 4 cm lengte, dat we eerst een beetje minder hoog maken, alvorens wij het op 1½ cm afstand van de wagon op het plankje spijkeren. (Figuur 4).

Het blokje van 1½ cm lengte maken we eerst half zo hoog en spijkeren het dan direct tegen de tender aan. Het laatste stukje — dat van 2 cm lengte, hetwelk de standplaats van de machinist aanwijst — wordt nu weer direct tegen het kleine blokje aan genageld. Dan ziet alles eruit zoals in figuur 5.

Nu nog de ketel, die we van een rond stuk hout van ongeveer 2 cm doorsnee en 4 cm lengte maken, zoals figuur 6 aanduidt.

De beide daken maken we van een dun plankje van 4 tot 6 mm dikte. Voor de wagon wordt het dak 8½ cm lang en 3 cm breed, terwijl voor de standplaats van de machinist het dak 3 cm breed en 3 cm lang moet zijn.

Wij draaien dan het hele geval om en spijkeren aan de onderkant op 4 cm afstand van de twee uiteinden een stukje hout van 1 cm in het vierkant en dat precies zo lang is als de breedte van het plankje. Zie figuur 7.

In die blokjes worden de vier wielen die wij — elk 3 cm in doorsnee — uit een plankje hebben gezaagd, nu door middel van een spijker bevestigd. Wij zorgen ervoor, dat de wielen flink kunnen ronddraaien.

Van twee schuin toelopende kurken — een grote en een kleine — maken wij nu de pijp en de stoomdom, die we beide op de ketel nagelen (figuur 8).

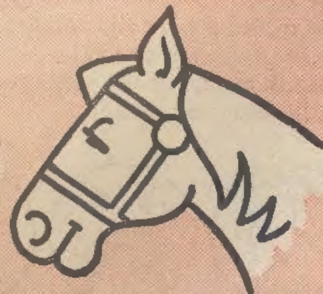
Teken nu deuren en vensters en schilder verder alles op in een fleurig kleurtje. Rood worden de wielen. Locomotief, tender, daken en het plankje waar alles op staat worden blauw, de wagon wordt groen en deuren en vensters geel.

HOE TEKEN IK EEN PAARD

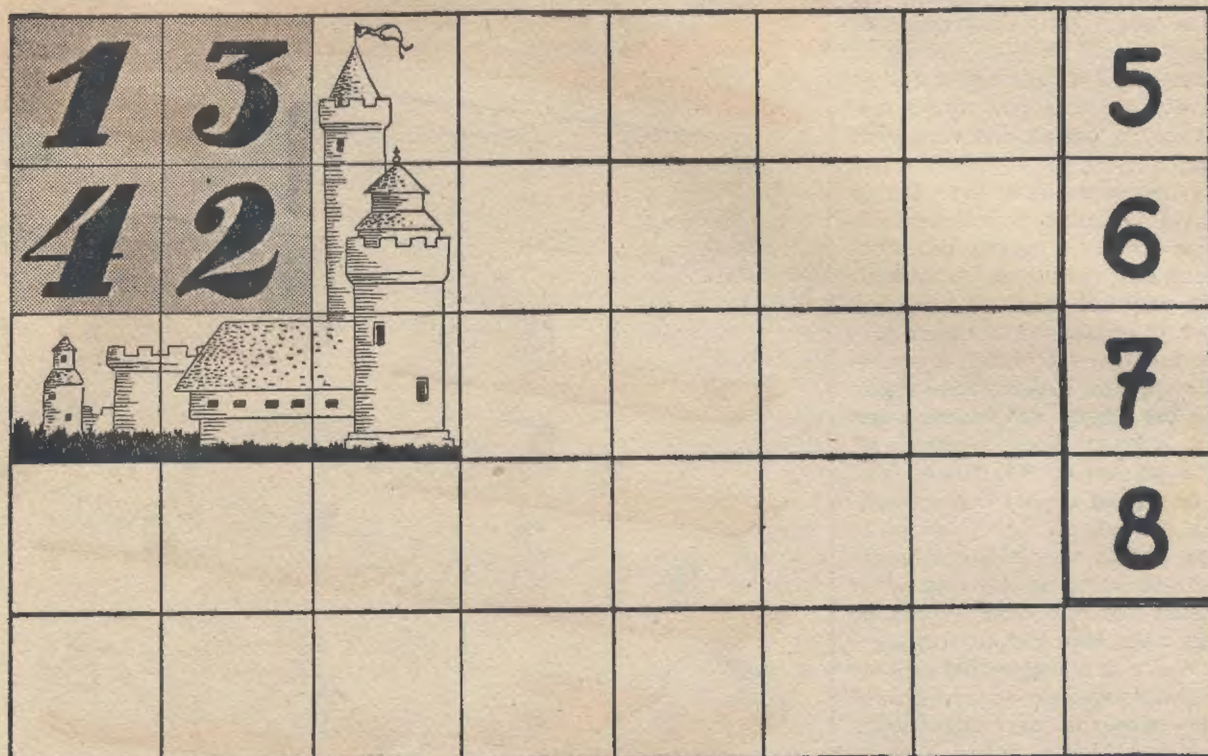

WAT WORDT ER GESPEELD?

REUS- EN RIDDERSPEL

Dit is het spel van de moedige ridder, die er op uittrekt om het arme prinsesje te bevrijden, dat de boze reus in zijn kasteel opgesloten houdt en dat hij door een grimmige bloedhond en een venijnige gifslang laat bewaken.

De ridder beschikt over een toverzwaard en twee wondervogels die de prinses de boodschap van haar naderende bevrijding moeten brengen. Dit is een spel voor twee personen. Eerst netjes overtrekken op wit karton (ook de acht rondjes die we naderhand uitknippen).

Dan loten wie reus en wie ridder moet zijn.

De ridder zet nu zijn rondjes op de vier genummerde vakjes rechts, zodat elk rondje op het vakje staat, dat zijn nummer draagt.

De reus verschanst zich links boven in zijn kasteel, waar ook elk rondje in het vakje met eigen nummer komt te staan.

Beide partijen mogen om beurten een rondje verschuiven, slechts een vakje ineens, van links naar rechts of van rechts naar links en van boven naar beneden of van beneden naar boven. Alleen nooit in *schuine* richting.

De ridder mag met zijn rondjes in het kasteel komen, maar de reus nooit in de vijf vakjes van de ridder. Daar zijn de rondjes van de ridder altijd veilig.

Ziet de ridder kans om een wondervogeltje in vak 2, 3 of 4 te krijgen, dan mag de prinses (rondje 1) over dat vogeltje heenspringen en zet voor zet vluchten, totdat zij de vakjes van de ridder bereikt.

Maar de reus tracht dit te beletten door zijn rondjes 2 of 3 of 4 voor die van zijn tegenstander te zetten en die de pas af te snijden.

Alleen rondje 6 en rondje 4 kunnen de rondjes van de tegenpartij slaan, wanneer zij daarnaast komen te staan. Zij zetten hun eigen rondje daarvoor in de plaats. In schuine richting mag nooit geslagen worden.

Telkens wanneer de prinses (1) naast een wondervogel komt te liggen, mag zij er over heen springen.

Wordt de reus geslagen door het toverzwaard, dan wint de ridder het spel, maar wanneer de ridder geslagen wordt door de gifslang, is de reus winnaar.

Een bladzij PUZZLES

SPREEKWOORDEN-REBUS

Welk spreekwoord wordt hier afgebeeld? De sleutel tot de oplossing staat in de bovenste rij.

11	2	1	10	5	7	8	3	9	6	4
D	L	A	T	G	N	H	E	F	I	B
1	2	2	3	4	3	5	6	7	8	3
3	9	10	3	3	7	3	6	7	11	3

WELK INSTRUMENT BESPELEN DEZE LUI?

Deze zes personen bespelen elk een verschillend instrument, maar welk? Aan de houding der personen (vooral die van armen en vingers) moeten jullie nu trachten te raden, waarop ze aan het musiceren zijn. De gebruikte instrumenten vinden jullie hierbij afgebeeld.

6

5

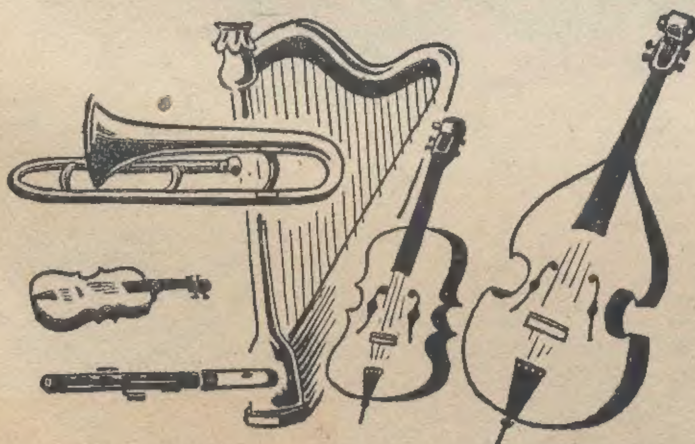

2

1

4

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

ELK HUIS
HEEFT ZIJN KRUIS

Als wij in zorgen, in moeilijkheden zitten, dan denken we allicht, dat anderen het toch zoveel beter, zoveel gemakkelijker hebben. Maar wat weten we daar eigenlijk van? We kunnen bij onze buren niet in de kamer kijken. Elk huis heeft zijn kruis. Iedereen heeft zijn zorgen en moeilijkheden, en al kennen we die meestal niet, ze zijn vaak veel zwaarder dan de onze. Als alle mensen hun lasten in een pakje op een grote hoop zouden kunnen gooien, en we mochten er dan één van uitzoeken, dan zouden we heel dikwijls ons eigen zorgenpakje maar weer terugnemen.

*

Raadselrijmpjes:

A = de letter R
B = Purper
C = Tol

*

Lorrepuzzle:

```
A S
  L
  A R
  N I S
  G E L D
    M O E
      K E
        G
```

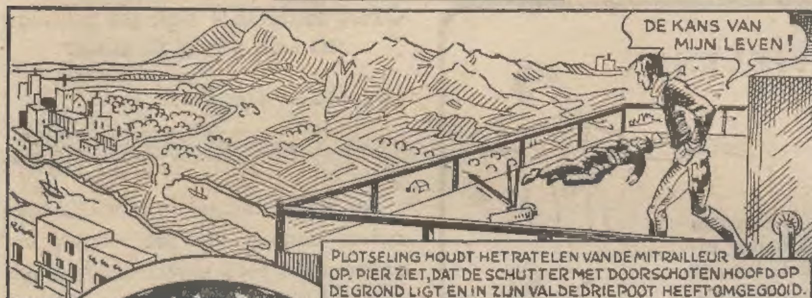

PIER PANIEK en HET ZUSJE VAN SJORS, SUZIE REBEL

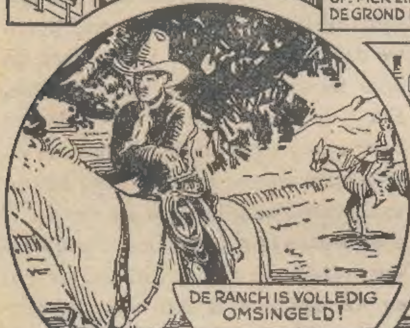

IN DE VOLGENDE AFLEVERING KUNNEN JULLIE LEZEN, DAT PIER NOG LANG NIET DOOR DE MOEILIJKHEDEN HEEN IS.